

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Luis Arrieta Iparragirre

*Mutriku,
Gipuzkoa
(1933)*

Aurkibidea

Biografia

Errotaberri etxean jaio zen. Bederatzi anai-arrebatan bigarrena. Gaztetan, mendi lanetan ibili zen. 16 urterekin, Ondarroako portuan deskarga lanetan ibili zen aitarekin. Gero, Ondarroako aroztegi batean hasi zen lanean harik eta soldadutzara joan zen arte. Burgosen eta Donostian egon zen soldadu. Donostian, ospitale militarrean egon zen. Soldadu denborako oroitzapen oso onak ditu. Soldadutzatik lizentziatu eta denbora gutxira, Eibarko Alfa lantegian hasi zen lanean, eta 35 urtean aritu zen bertan.

Zintak

MUT-040

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Garagarza, Garbiñe
- **Data:**
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

MUT-041

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Garagarza, Garbiñe
- **Data:**
- **Iraupena:** 41 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Mendi garbitzen, irin truke

- **Erref:** MUT-040/003
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:02:15. **Bukatu:** 00:02:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserrria » Baserriko lanak » Errota
- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Bederatzi senide ziren. Zeregin asko etxean. Jose Luis mendi garbitzen ibiltzen

zen. Auzoko Isasi errotakoen lurak garbitzen zituen, eta trukean 30-40 kilo irin jasotzen zuen.

2. Errotaberri

- **Erref:** MUT-040/007
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:05:32. **Bukatu:** 00:06:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Lehengo Errotaberri baserriari buruzko azalpenak. Lau logelako baserría zen. Korta baserri barruan zegoen. Baserrian lana amaigabea zela dio Jose Luisek.

3. Mutikotan, ganadu-zain

- **Erref:** MUT-040/008
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:06:37. **Bukatu:** 00:07:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Zazpi-zortzi urte inguru zituela, lau-bost behi hartu eta mendira joaten zen ganadu-zain.

4. San Juan Egunean, eguzkia dantzán

- **Erref:** MUT-040/009
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:07:08. **Bukatu:** 00:08:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Natura » Meteorologia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Mutikotan ganadu-zain ibiltzen zeneko pasadizoa. Aitonari entzuna zion San Juan Egunean eguzkiak dantza egiten zuela. Gauzak horrela, joan zen behiekin mendira eta jarri zen eguzkiari begira...

5. Garo-ebatea

- **Erref:** MUT-040/011
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:08:45. **Bukatu:** 00:10:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Garoa ebakitzeko sasoia zein den. Korostegiko sailetara joaten ziren garo lanetara. 9-10 gurdikada garo ebakitzen zituzten. Auzokoen artean, garoa kargatu eta baserrira ekartzen zuten. Gero, garo-metak egiten zituzten.

6. Garoa, simaurretarako

- **Erref:** MUT-040/012
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:10:07. **Bukatu:** 00:10:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Garoa erabiltzen zuten simaurra egiteko. Simaurra eta ganaduaren pixa erabiltzen ziren lurra ongarritzeko.

7. Beheko plazara, saltzera

- **Erref:** MUT-040/013
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:10:50. **Bukatu:** 00:12:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Ortuko generoa (aza, porrua...) eta esnea saltzen zuten Mutrikun. Astoarekin joaten ziren Beheko plazara. Esne-bezeroak zituzten.

8. Deskarga lanetan, Ondarroako portuan

- **Erref:** MUT-040/015
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:14:02. **Bukatu:** 00:16:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:

Baserriko lanak egin, gosaldu eta zortzietarako Ondarroako portura joaten zen Jose Luisen aita. Ondarroako portuan pontoi-ontzi bat egoten zen, eta ikatz biltegi edo almatzen moduan erabiltzen zen. Jose Luisen aita deskarga lanetan ibiltzen zen portuan. 16 urte ingururekin, Jose Luis ere deskarga lanetan hasi zen aitarekin.

9. Futbolean, kaminoan

- **Erref:** MUT-040/017
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:18:43. **Bukatu:** 00:19:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:

<p>Errotaberriko etxe aurrean, kaminoan, futbolean ibiltzen ziren. Lehen ez zegoen trafikorik. Harriekin markatzen zituzten porteriak. Neska eta mutil kuadrilla ibiltzen ziren futbolean. Haserreak.</p>

10. Antxoko San Fermin jaietara

- **Erref:** MUT-040/018
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:19:42. **Bukatu:** 00:20:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Pasai Antxon eta Pasai San Pedron senideak zituzten. 18 urte ingururekin, Antxoko San Fermin jaietara nola joan zen kontatzen du. Ordura arte, inguruko herrietatik ateragabea zen Jose Luis.

11. Aroztegia eta Burgoaren gutuna

- **Erref:** MUT-040/019
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:20:29. **Bukatu:** 00:22:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzara joan aurretik, urte eta erdian Ondarroako aroztegi batean ibili zen lanean. Manolo Leon zen aroztegiko nagusia. Jose Luisi lagundu asmoz, Kontxita Burgoa aroztegiko bezeroak gomendiozko gutun bat idatzi zion komandante bati emateko.

12. "Sanidad nº 6"era destinatu

- **Erref:** MUT-040/020
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:22:40. **Bukatu:** 00:24:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Donostiara joan eta destinoa eman zioten: "Sanidad nº 6". Berak ez zekien horrek zer esan nahi zuen. Gero, Kontxita Burgoak idatzitako gomendiozko gutuna eman zion komandanteari. Komandanteak esan zion destino ona tokatu zitzaioela, eta, ondo portatuz gero, ahaleginak egingo zituela Jose Luis Donostiara gerturatzeko.

13. Burgostik Donostiara bidali

- **Erref:** MUT-040/021
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:24:09. **Bukatu:** 00:25:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuek eta sasimedikuek

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. "Sanidad nº 6" destinoa Burgosen zegoen. 32 lagunekoa taldea zen. Banderaren zina. Gero, taldeko bederatzi soldadu Donostiako ospitale militarreko bidali zituzten. Donostian, Zirugian egon zen. 14 hilabete kirofanoan egin zituen.

14. Kirofanoko eginkizunak

- **Erref:** MUT-040/022
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:25:51. **Bukatu:** 00:26:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuek eta sasimedikuek

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Donostian, ospitale militarreko zirugian egon zen. Jose Luisen eginkizunak: tresnak esterilizatzea eta jasotzea, kirofanoa garbitzea eta jantzea... Astean bi-hiru egunetan egiten zituzten ebakuntzak.

15. Ebakuntzak ikusten

- **Erref:** MUT-040/023
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:26:44. **Bukatu:** 00:27:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuek eta sasimedikuek
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Nahi izanez gero, soldaduek aukera zuten ebakuntza arinak kirofanoan bertan ikusteko. Mantal zuria eta maskarila jantzita egoten zen Jose Luis ebakuntzak ikusten.

16. Injekzioak jartzen

- **Erref:** MUT-040/024
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:27:21. **Bukatu:** 00:29:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan osasungintzan destinatuta egoteak zertara balio izan dion aipatzen du. Soldadutzatik bueltatu ondoren, bailara guztian ibili zen injekzioak jartzen. Injekzioak jartzeari buruzko azalpena. Xiringak esterilizatzea.

17. Soldadutzako harremanak

- **Erref:** MUT-040/025
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:29:29. **Bukatu:** 00:30:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Osasun-zentroak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Lizentziatu zirenean, soldadutzako lagunek argazkia atera zuten mantal zuria jantzita zutela Donostiako alde zaharreko Santa Maria elizaren aurrean. Mediku tenientea, aita bezala. Zesareak.

18. Ospitale militarretik berbenara joan

- **Erref:** MUT-040/026
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 00:30:37. **Bukatu:** 00:34:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Osasun-zentroak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Soldadutzako lagunei buruzko azalpenak: gehienak kapitalekoak, "papaitos" eta karreradunak. Uda partean, iluntzetan, ia egunero egoten ziren berbenak Donostian. Gauez ez zuten guardiarik edukitzen. Ospitale militarrean zazpi moja zeuden. Behinola, moja bati berbenara joateko baimena eskatu zioten. Dantzari ari zirela, altabozetatik abisua eman zien ospitale militarreara joateko.

19. Soldadutzatik lizentziazeko penaz

- **Erref:** MUT-040/027
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:34:35. **Bukatu:** 00:35:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Osasun-zentroak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Soldadu denborako oroitzapen onak ditu. Goizetan, lanean aritzen ziren, eta, larrialdirik ez bazen, arratsaldetan hondartzara joaten ziren. Iluntzean, berbenara.

20. Etxera bisita, Reala eta guardiak

- **Erref:** MUT-040/028
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:35:23. **Bukatu:** 00:36:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:

Soldadutzako kontuak. Hamabostean behin etxera joaten zen. Soldadu egon zen denboran, Realak etxean jokatu zituen partidu guztiak ikusi zituen. Soldadutzako lagun bati guardiak egin, eta hark bost duro ematen zizkion.

21. Fimosi ebakuntza

- **Erref:** MUT-040/031
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:41:13. **Bukatu:** 00:42:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutza garaiko kontuak. Hiru sanitario zeuden galgatxo ("frenillo") eta fimosi ebakuntza egiteko, tartean Jose Luis. Damaso medikuak egin zien ebakuntza hirurei. Aurreko bi ebakuntzetan laguntzen egon zen Jose Luis; gero, bere operatu zuen.

22. Kontsulta pasatzen

- **Erref:** MUT-040/033
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:43:02. **Bukatu:** 00:44:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutza garaiko kontuak. Ospitale militarreko egunerokoa nola izaten zen. Tenientea etorri baino lehenago pasatzen omen zuen kontsulta Jose Luisek. Medikuek eskumena ematen zien zaurien sendatze eta injezio kontuetan.

23. Alfán lanean hasi

- **Erref:** MUT-040/035
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:44:27. **Bukatu:** 00:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

1956ko uztailean soldadutzatik lizentziatu, eta lau hilabetera Eibarko Alfa lantegian hasi zen lanean. Kubiloteak konpontzen egiten zuen lana. 35 urte egin zituen lantegi horretan.

24. Lambretta erosi

- **Erref:** MUT-040/036
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:45:38. **Bukatu:** 00:46:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Eibarko Alfa lantegian lanean hasi zeneko kontuak. Hasieran, apopilo egon zen Eibarren. Lanean hasi eta bi urte ingurura, ordea, Lambretta motor bat erosi zuen eta etxera bueltatzen hasi zen. 19.000 pezeta kostatu zitzaion motorra.

25. Nobio garaia eta ezkontza

- **Erref:** MUT-040/037
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:46:28. **Bukatu:** 00:47:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Bere emaztea izango zenarekin noiz hasi zen nobiotan. Hiru urte nobiotan pasatu eta gero, ezkondu egin ziren. Ezkontzako banketea Debako Montreal jatetxean izan zen. Zer jan zuten aipatzen du.

26. Eztei-bidaia

- **Erref:** MUT-040/038
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:47:36. **Bukatu:** 00:48:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Bilbotik Madrilera hegazkinez joan ziren. Gero, Madrilatik Zaragozara. Zaragozan emaztearen aldeko familia zuten. Zaragozatik Donostiara itzuli ziren.

27. Gidabaimena eta automobila

- **Erref:** MUT-040/039
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:48:40. **Bukatu:** 00:50:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Alfan lanera sartu aurretik, kotxeko gidabaimena ateratzeko prestatzera joaten zen goizetan. Lehenengo automobila, bi zaldiko Citroena.

28. Auzoko errotak

- **Erref:** MUT-040/042
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:53:07. **Bukatu:** 00:55:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Isasi goikoa errotan, arto- eta gari-irina egiten zituzten. Errotaberri Behekoan, ostera, artoa ehotzen zuten. "Lakia": irinaren hainbesteko bat errotariari eman behar izaten zitzairen lanaren ordain moduan (anegako hiru kilo). Anega: 45 kilo. Estraperloa.

29. Telebista eta irratia

- **Erref:** MUT-040/043
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:55:29. **Bukatu:** 00:57:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Errotaberrin nahiko goiz jarri zuten telebista. Ameriketan pilotari ibilitako senide batek eraman zien telebista. Telefonen irratia.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com